

Registratienummer:	RVO17.0008	Portefeuillehouder:	B.O.B. Haitsma
Van afdeling:	Concernstaf	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	
Behandelend ambtenaar:	M.A. Reitsma		
Telefoonnummer:	(0223) 67 8137		
E-mail adres:	m.a.reitsma@denhelder.nl		
Onderwerp:	Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet		

Gevraagd besluit:

De Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2017 vast te stellen.

Publiekssamenvatting

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft in 2016 een model-financiële verordening (ex art. 212 Gw) beschikbaar gesteld. Deze nieuwe modelverordening is een grondige herziening van de oude, uit 2015 daterende, modelverordening. De vernieuwingen in het Besluit, Begroting en Verantwoording die effect hebben op het gebied van de gemeentefinanciën zijn aanleiding geweest tot aanpassing van de modelverordening en in het verlengde daarvan, om ook onze lokale financiële verordening te actualiseren. Met het vaststellen van de Financiële verordening 2017, die richting geeft aan de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente geeft de gemeenteraad invulling aan zijn kaderstellende rol voor de financiële functie.

Inleiding

De VNG heeft in september 2016 een nieuwe modelverordening ex artikel 212 Gemeentewet (Gw), beter bekend als de 'financiële verordening', beschikbaar gesteld. De vorige modelverordening van de VNG dateerde uit 2014 en is de basis geweest voor de op dit moment geldende Helderse financiële verordening (vastgesteld op 30 maart 2015).

De vernieuwingen in het Besluit begroting en verantwoording die effect hebben op het gebied van de gemeentefinanciën zijn aanleiding geweest om onze lokale financiële verordening te actualiseren. Deze wijzigingen zijn door de VNG verwerkt in de nieuwe modelverordening.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Actueel houden van de uitgangspunten voor het financieel beleid, het financiële beheer en de financiële organisatie die aansluiten bij de bestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop de raad invulling wenst te geven aan zijn kaderstellende rol voor de financiële functie.

Kader

Op grond van artikel 212 Gw dient de raad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede het financiële beheer en voor de financiële organisatie vast te stellen. In lid 2 van dit artikel is aangegeven welke onderdelen in ieder geval dienen te worden opgenomen.

De verordening geeft verder een nadere invulling aan artikel 169, lid 4 Gw, waarbij de raad in de gelegenheid wordt gesteld wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken in bepaalde situaties.

Argumenten

De modelverordening van de VNG heeft als basis gediend voor de Financiële verordening, deze is aangevuld met expliciete wensen van de gemeenteraad uit de gedateerde financiële verordening en overige besluitvorming. Een uiteenzetting van het geheel vindt u hierbij:

De modelverordening van de VNG biedt ruimte om op lokaal niveau maatwerk te realiseren binnen de kaders van nationale wet- en regelgeving. De planning- en control-instrumenten, de periodiek vast te stellen beleidskaders ten aanzien van financiële aangelegenheden, de nadere criteria voor wensen en bedenkingen en de regels voor het financiële beheer zijn in deze verordening verankerd.

De belangrijkste verschillen tussen de 'oude' financiële verordening en de geactualiseerde verordening zijn:

1. Wijzigingen die betrekking hebben op actualisaties in het Besluit begroting en verantwoording:
  - a. De invoering van **taakvelden**. In de herziening van het BBV wordt voorgeschreven dat de colleges de ramingen en realisatiecijfers die zij moeten leveren voor de begrotingsuitvoering, indelen aan de hand van uniforme eenheden, waaraan de bijbehorende baten en lasten moeten worden toegerekend. De colleges kunnen deze eenheden verder naar behoefte clusteren of onderverdelen in deeltaken en activiteiten. Het zijn instrumenten voor interne sturing. Zij hebben geen invloed op de indeling van de programmabegroting en de uitoefening van de autorisatiebevoegdheid door de raad en laten dus de sturing van beleidsprioriteiten via de begroting vrij. Wel kan deze informatie raadsleden ondersteunen bij hun sturing en controle op hoofdlijnen van beleid. De gegevens dienen ook gebruikt te worden voor de financiële informatie die gemeenten aan het CBS moeten aanleveren om te voorzien in de informatiebehoefte van het Rijk, de EU en het CBS in verband met landelijke statistieken en ten behoeve van onderzoeksdoeleinden.
De invoering van taakvelden zijn verwerkt in de artikelen 2,3, 12 en 25.
  - b. Een afzonderlijk overzicht van de kosten voor **overhead** in het programmaplan. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In het gewijzigde BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd maar centraal onder een afzonderlijk taakveld. Hiermee vervalt de noodzaak van een complexe en veelal ondoorzichtige kostentoe rekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten. Deze methodiek wordt ook van toepassing op de toerekening van rente. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie; de raad kan beter sturen op de bedrijfsvoering. Bovendien kan door het hanteren van een eenduidige systematiek een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten.
Artikel 3 lid 1 gaat in op het overzicht van de overheadkosten.
  - c. Een beschrijving van de **methodiek** die gehanteerd wordt voor de toerekening van (overhead) kosten aan tarieven. Ten aanzien van taken/activiteiten en daarmee samenhangende diensten waarvoor gemeenten kostendekkende tarieven mogen berekenen (afval, riolering), zou het niet meenemen van overhead betekenen dat voor die producten een positief resultaat kan ontstaan, omdat gemeenten overhead wel mogen meenemen in de berekening van de tarieven. Om verwarring te voorkomen wordt in het BBV de verplichting opgenomen om in de paragraaf lokale heffingen toe te lichten hoe de algemene overhead zich verhoudt tot dergelijke heffingen volgens een nader omschreven systematiek. Daarmee wordt bereikt dat gemeenten in ieder geval voor de berekening van tarieven een zelfde systematiek hanteren en dit voor de raad en voor andere belanghebbenden zichtbaar maken. Ook voor de berekening van BTW en integrale Vennootschapsbelasting is een integrale kostprijsbenadering noodzakelijk. De kostprijs wordt gebaseerd op de aan het betreffende taakveld toegerekende lasten met een door de raad vastgesteld opslagpercentage voor de overhead.
De artikelen 12 en 16 gaan in op de systematiek van kostentoe rekening.
2. Wijzigingen die betrekking hebben op het eigen beleid die binnen de kaders van nationale wet- en regelgeving vallen.
  - a. Er wordt **geen rente** (omslagrente) meer toegerekend aan het **eigen vermogen**. Het BBV staat toe dat er een rentevergoeding over het eigen vermogen mag worden toegerekend (als rentelast) aan de taakvelden. Hierdoor wordt een "vergoeding" berekend over het eigen vermogen (= een eigen financieringsmiddel) van de gemeente. De gemeente heeft de keuze om deze rente als baten op te nemen in de begroting – ook wel aangeduid als *bespaarde rente*. Of de gemeente kan ervoor kiezen deze rentevergoeding toe te voegen aan de reserves/het eigen vermogen. Wanneer een bedrag gelijk aan deze vergoeding daadwerkelijk wordt toegevoegd aan het eigen vermogen kan dit ook worden beschouwd als een "inflatievergoeding" om "de waarde" van het eigen vermogen (koopkracht) in stand gehouden. Deze systematiek creëert een fictieve rentelast en leidt naar het oordeel van de commissie BBV tot het (onnodig) opblazen van de programmalasten en gaat daarmee ten koste van de eenvoud en transparantie en doet daarom de aanbeveling om geen rente over het eigen vermogen te berekenen. Bij de vaststelling van het beleidskader rente en afschrijvingen (RB16.0064) is besloten deze aanbeveling over te nemen.
Artikel 12 lid 3 is niet opgenomen in de nieuwe verordening.
  - b. Er komen **meerdere (compactere) tussenrapportages** per jaar zodat er gedurende het jaar meer bijsturingsmomenten ontstaan. Hiermee wordt invulling gegeven één van de uitgangspunten uit het visiedocument Visie op planning & control (vastgesteld bij raadsbesluit d.d. 4 april 2016).
In artikel 6 is opgenomen dat er minimaal twee tussentijdse rapportages worden aangeboden.

Maatschappelijke aspecten

Het maatschappelijk draagvlak is niet onderzocht. In de verordening wordt aangegeven op welke wijze de kaderstellende rol voor de financiële functie van de raad wordt ingevuld.

In artikel 2 onder k. van de Referendumverordening is bepaald dat een verordening geen onderwerp van een referendum kan zijn.

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen gevolgen in verband met duurzaamheid.

Financiële consequenties

Het vaststellen van de voorliggende financiële verordening heeft geen directe financiële consequenties.

Communicatie

De verordening wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd en opgenomen in de nationale regelingenbank.

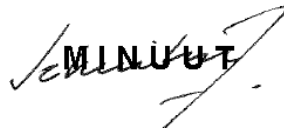
Realisatie

Het college van burgemeester en wethouders is belast met de uitvoering van de verordening.

Den Helder, 31 januari 2017.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
Robert Reus

